

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat 1993-ban is megrendezte hagyományos két napos ankétját december 28-29-én Budapesten. Bár a nyugati országrész hóviharai akadályozták a vidékiek utazását, elég szép számmal vettünk részt az előadásokon.

A megnyitót a MTESZ Fő utcai székházában az ankét szervezője, *Gnädig Péter* tartotta. Itt az adminisztratív dolgok megbeszélése után mindenki kapott egy „fizikai totót”, amit másnap 9 óráig kellett leadni.

Az első előadáson *Varga István* „(Elméleti) fizika feladatok kísérleti bemutatása” címmel sok érdekes kísérletet végzett hétköznapi eszközökkel. Így a pingponglabdától a pálcán és a vizesvödrön át a tejes-zacskóig sok minden előkerült. Tanulságos mérési feladat volt például a szivacsban lévő levegő térfogatának meghatározása is. Míg folytak a kísérletek, Gnädig Péter rejtélyes láncot húzott ki az előadó és a hallgatóság közé. Hamarosan megtudtuk a célját, mert ő is néhány érdekességgel kapcsolódott az előzőkhöz. A hullámok terjedését e láncon mutatta be, és igazán meglepő volt, amikor arra kellett tippelnünk, hogy az asztal fölé lógatott színes spirálrugó alsó vége az elengedés után merre fog elmozdulni. Az eredmény elgondolkodtató volt!

Rövid szünet után a természet alapvető kölcsönhatásairól hallottunk előadást. Eljutottunk képzeletben Arisztoteléstől Galileiig, végül meglepődve értesültünk, hogy a fizikusok csak háromféle alapvető kölcsönhatást különböztetnek meg: gravitációt, elektromágnesest és a magerőt. Nagyon praktikus módszert tanultunk a bonyolult feladatok megoldásához: a dimenzió-analízist. Újabb bizonyosságot kaptunk arra, hogy mennyire fontosak a mértékegységek!

Ebéd után *Frei Zsolt* következett „A modern asztrofizika kérdései a Hubble Űrtávcső fényében” címmel. Az előadás jól ráhangolt minket az első nap befejező programjára, a planetárium-látogatásra. Metróval gyorsan kiértünk a Népligetbe. A csillagképek kivetítése alatt éreztem igazán, milyen monumentális a Budapesti Planetárium kupolája! Láttunk egy filmet az UFO-król, és azt is megtudhattuk, hogy a „környezetünkben” lévő bolygókon elképzelhetlen az élet jelenléte.

A második nap eseményei az ELTE-n, a nagymúltú Eötvös-teremben zajlottak. Elsőként *Skrapits Lajos* tartott „kísérleti bemutató” címmel előadást. Több nevezetes kísérletet láthattunk, pl. megmértük a gravitációs állandót. Videofelvételről megnéztük az Eötvös-effektust, miközben a Foucault-inga döntögette a felállított szögeket, jelezve, hogy forog a Föld. Az elektromosságtani bemutatón túl, nagyon tetszett még az a kísérlete, amelyben egy gyorsan forgó tárcsáról lerepülő zárt lánc merev karikaként gurult sebesen tovább.

Nagy érdeklődéssel vártam Károlyházy Frigyes professzor úr előadását, mert már tartott az osztályunknak egy rendhagyó fizikaórát. Bevezetőjét így kezdte: „Amerikából jöttem...”, amit szó szerint kellett érteni, mert valóban néhány nappal korábban érkezett haza kéthónapos amerikai útjáról. A görbült téridőről tartott előadást, amelyből többek között megtudtuk, hogy a görbült térben melyik görbe a legegyszerűbb. Ötletes rajzai és eredeti humora is felejthetlenné tette a vele töltött órát.

Az utolsó előadáson a sugárzásokról beszélt *Major János*. Nyomon követhettük a kutatás legfrissebb eredményeit és a sugárzás jelentőségét Röntgentől a napjainkban alkalmazott tomográfiáig.

Rövid ebédszünet után végre megtudhattuk a fizika totó eredményét! Nagyon tanulságos és érdekfeszítő volt ez a két nap. Kívánom, hogy jövőre minél többen eljuthassanak ide!

Sebestyén Klára
Pécs, a Ciszterci Rend
Nagy Lajos Gimnáziuma, I.B